

Projecte Lingüístic de Centre

Aitona

Escola Francesc Feliu

ESCOLA PÚBLICA – COMUNITAT D'APRENTATGE

“ Dívorsos som els homes i dívorses les parles ”

Salvador Espriu

L'ús de les llengües maternes en el marc d'un enfocament plurilingüe és un component essencial de l'educació de qualitat, que és la base per apoderar les dones i els homes, i les seves societats . Hem de reconèixer i promoure aquest potencial per a no deixar ningú endarrerit i per construir un futur més just i sostenible per a tothom.

Irina Bokova

Directora general de la UNESCO

INDEX

0. Introducció.
1. Marc Legal.
2. Anàlisi del context.
3. Oferta de les llengües estrangeres.
4. Objectius en relació a l'aprenentatge i l'ús de les llengües.
5. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües.
6. Tractament de les llengües curriculars: el català, el castellà i l'anglès.
 - 6.1. El català llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.
 - ❖ La llengua, vehicle de comunicació i de convivència
 - 6.2. L'aprenentatge/ensenyament de les llengües al Francesc Feliu.
 - ❖ De la Immersió Lingüística al TILC.
 - ❖ Implementació a les diferents etapes educatives.
 - ❖ Comunicació oral, lectura i escriptura: estratègies transversals per a l'adquisició de la competència comunicativa i lingüística global.
 - 6.3. Afavorir l'aprenentatge de llengües a través de les TIC
 - 6.4. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells.
7. Avaluació
8. Atenció a la diversitat: acollida d'alumnat nouvingut
9. Cooperació Educativa
10. Organització i gestió
 - 10.1. Organització dels usos lingüístics
 - 10.1.1. Llengua del centre
 - 10.1.2. Documents de centre
 - 10.1.3. Ús no sexista del llenguatge
 - 10.1.4. Comunicació externa
 - 10.1.5. Llengua de relació amb les famílies
 - 10.1.6. Educació no formal

10.1.6.1. Serveis d'educació no formal i activitats extraescolars

10.1.6.2. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

10.2. El pla de formació de centre en temes lingüístics

10.3. Projectes d'innovació

10.4. Biblioteca escolar

10.5. Projecció del centre

10.6. Xarxes de comunitats virtuals

10.7. Intercanvis i mobilitat

0.INTRODUCCIÓ

No podem oblidar que el Projecte Lingüístic de Centre (PLC) ha de ser un document viu, palpable i real. Aquesta nova proposta de projecte per l'Escola Francesc Feliu respon a una necessitat de revisió i actualització del document vigent, elaborat el curs 2012/2013 motivada bàsicament per dos motius:

- ✓ Pels canvis produïts al centre envers el tractament de les llengües fruit de les formacions internes de centre.
- ✓ I per adequar-la a la proposta publicada pel Departament d'Ensenyament a data d'octubre de 2018 on es presenta el marc que defineix i identifica la política lingüística educativa de Catalunya amb el títol: "**El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural.**"

Al llarg d'aquests anys hem obert un procés de reflexió envers a l'ús i el tractament de les llengües en les diverses activitats que hem dut a terme i que han quedat recollides tant en la Memòria Anual de Centre (MAC) com en el Pla Anual de Centre (PAC).

Caminem cap a un model lingüístic on ens plantegem l'educació plurilingüe com alguna cosa més que ensenyar i aprendre diferents llengües. Vol ser un instrument de treball on es faci una gestió integrada de totes les llengües i dels continguts per tal de garantir a tot l'alumnat una competència lingüística sòlida. En definitiva plantejar el domini de la competència comunicativa, construïda a partir de la interrelació i de la interacció entre diferents llengües, com un instrument de cognició per a l'accés i per a la creació de coneixement.

Això tan sols serà possible vetllant per una organització lingüística a nivell de centre que prengui en consideració totes les àrees curriculars i tots els espais i moments de la vida escolar. Per tant, ens caldrà dissenyar una programació conjunta, complementària i coherent entre les diferents àrees d'ensenyament-aprenentatge.

El PLC no sols s'emmarca com un document de referència en la presa de decisions pedagògiques sinó també, organitzatives, de relació formal i informal i de contractació de serveis i activitats.

No podem oblidar que aquest projecte forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i té present:

- ✓ El Marc Legal actual tret del document presentat pel Departament d'Ensenyament, en aquest curs escolar "*El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya*".
- ✓ La diagnosi de la realitat del centre i de la societat actual.

1.MARC LEGAL

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina, en l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. En el mateix sentit, la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, en l'article 20 defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius. I la Llei d'educació fixa el

règim lingüístic derivat de l'Estatut, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català.

Així, l'article 35.2 de l'Estatut, que regula el sistema educatiu a Catalunya, garanteix a tota la població escolar, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, el compliment del deure i l'exercici del dret de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà. Igualment, l'article 50.6 estableix com a principi rector de les polítiques públiques la garantia de l'ús de la llengua de signes catalana. D'acord amb la Llei 17/2010, del 3 de juny, la llengua de signes catalana (LSC) és la llengua pròpia de la comunitat de signants de Catalunya.

La [Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana](#), a l'article 5, estableix que, en l'àmbit escolar, se'n garanteix l'aprenentatge en la modalitat educativa bilingüe, en què és llengua vehicular d'ensenyament juntament amb el català, i les altres llengües orals i escrites oficials a Catalunya.

La [Llei 12/2009, d'educació](#), reforça la importància del català i el seu aprenentatge com a llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i fa una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua, d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut.

D'altra banda, els currículums prescrits pel Govern de la Generalitat estableixen el marc de competències bàsiques necessàries per aconseguir el plurilingüisme eficaç de tot l'alumnat. Aquests currículums presenten de manera agrupada objectius i continguts lingüístics amb la finalitat de reforçar els elements comuns en totes les llengües i d'afavorir el desenvolupament de la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

El [Decret 102/2010, de 3 d'agost](#), d'autonomia dels centres educatius, estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic.

El [Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu](#), a l'article 1, preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

La [Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig](#), d'Educació (LOE), modificada per la [Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre](#), per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE).

El [Decret 181/2008, de 9 de setembre](#), d'ordenació dels ensenyaments de segon cicle de l'educació infantil.

El [Decret 119/2015, de 23 de juny](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

L'[Ordre EDU/484/2009, de 2 de novembre](#), del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil.

L'[Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny](#), per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària.

I finalment, la [Resolució de 20 de juny de 2018](#), per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019.

2. ANÀLISI DEL CONTEX

L'escola està immersa en un context de caràcter rural. El poble d'Aitona té uns 2545 habitants, segons el padró de 2018 (font Indecat). La majoria de la població treballa al sector agrícola i per aquest motiu hi ha un alt percentatge de famílies nouvingudes. D'una banda ens trobem a l'escola els fills de propietaris de les propietats agrícoles i els fills dels jornalers que treballen per als propietaris d'aquestes.

Aitona	
Població 2018	2.545
Naixements 2017	26
Habitatges familiars 2011	1.069
Habitatges iniciats 2017	1
Atur registrat 2018	160,1
Població que entén català 2011	2.019
Superfície 2018	66,90
Participació (Elec. municipals) 2015	81,7
Residus municipals per càpita 2016	1,06

Actualment de manera aproximada, un 70% de l'alumnat de l'escola són fills de famílies nouvingudes al municipi. És per aquest motiu que al llarg del curs solem tenir altes i baixes d'alumnes (matrícula viva) i també absències d'alumnat per períodes de 3 o 4 setmanes per motius de caire familiar (viatges al Marroc principalment). Cal dir que des de les tutories es treballa amb els pares per tal que programin les seves vacances al Marroc en els períodes de vacances de l'alumnat, per Nadal i Setmana Santa. Tot i que s'ha aconseguit amb els pares i mares que tenen fills a primària, continuem treballant perquè ho facin també els pares i mares de l'alumnat d'infantil.

Ens trobem amb alumnat autòcton que coneix la llengua i amb una gran quantitat d'alumnat que només utilitza la llengua catalana només quan està a l'escola.

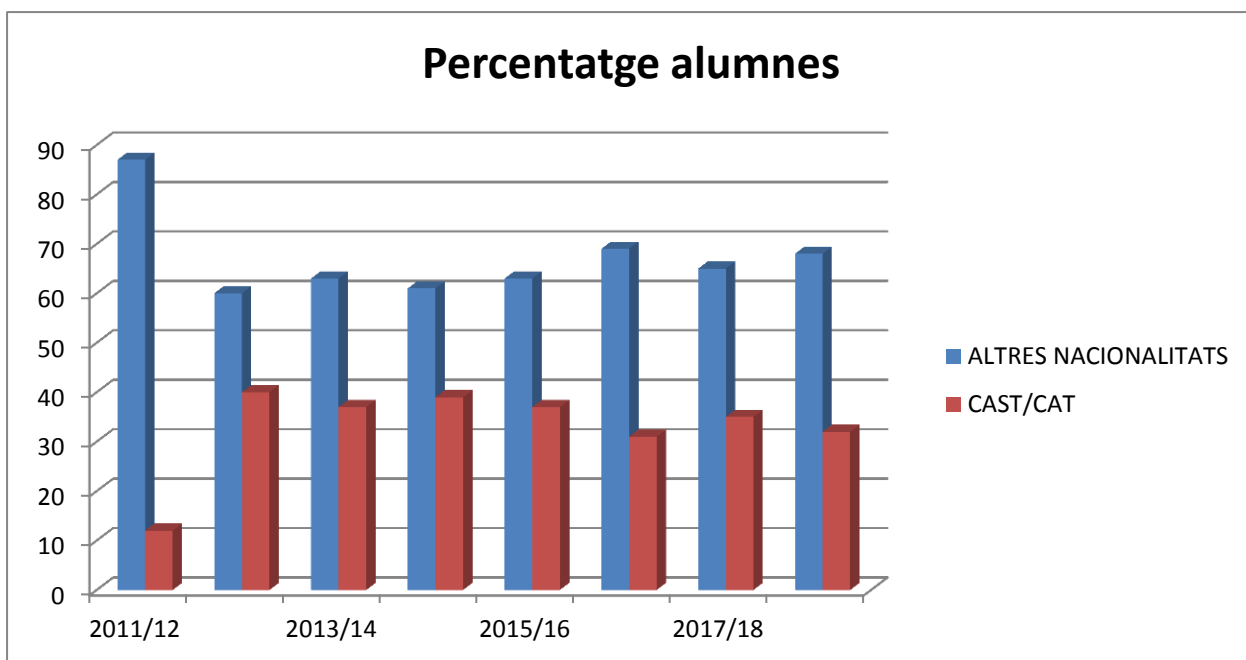
Comptem amb un alt percentatge d'alumnes que comencen P3 fent ús exclusiu de la llengua àrab davant d'una minoria d'alumnat en llengua catalana. És en aquest curs en el que es troben i comencen a conviure entre iguals.

Per aquest motiu som una escola en la qual el claustre està sensibilitzat en temes d'interculturalitat, diversitat sociolingüística i foment de les llengües. Una de les nostres voluntats ha estat la de donar resposta a les necessitats de l'alumnat, de l'entorn treballar per tal que els resultats acadèmics siguin positius. Per aconseguir-ho invertim tots els recursos humans i materials que disposem.

La línia educativa del centre sempre ha estat sensible i permeable a la realitat del seu entorn social i físic, l'ha promociat en tot moment i ha potenciat l'autoestima de l'alumnat.

En aquest històric de dades des del curs 2011/12 fins al 2018/19 podem comprovar l'evolució en la quantitat d'alumnat altres nacionalitats (AN) i alumnes de parla catalana i castellana.

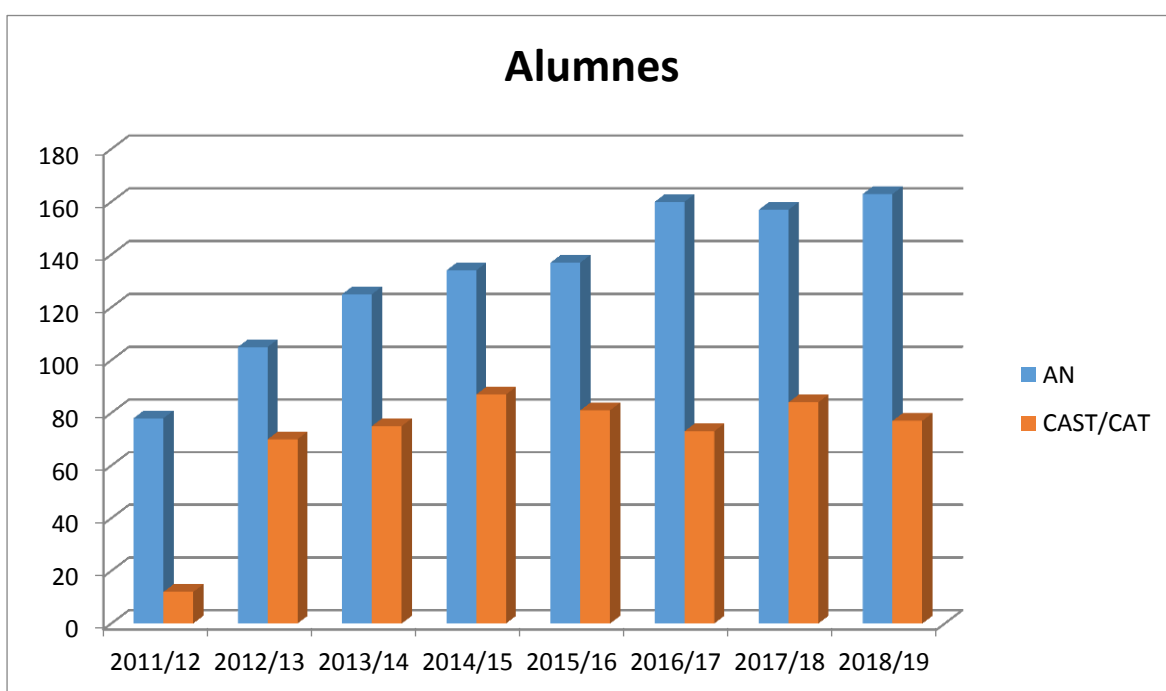
CURSOS	2011/12		2012/13		2013/14		2014/15		2015/16		2016/17		2017/18		2018/19	
	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT
TOTAL INFANTS	90		175		200		221		218		233		241		240	
NACIONALITAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT	AN	CAST/CAT
NÚM ALUMNE	78	12	105	70	125	75	134	87	137	81	160	73	157	84	163	77
%	87	13	60	40	63	37	61	39	63	37	69	31	65	35	68	32

Destaquem el curs 2011/12 en el que es desmarca la quantitat d'alumnes d'altres nacionalitats, perquè va ser l'últim curs que l'escola Francesc Feliu impartia les classes a l'edifici de l'escola pública amb un 87% d'alumnes procedents del Marroc. No tenim dades de l'alumnat de l'escola concertada del Pare Palau.

El curs 2012/13 la majoria d'alumnat d'Aitona s'incorpora a l'escola Francesc Feliu. És a partir d'aquest curs on es veu l'evolució quantitativa.

Es pot observar un lleuger augment de la població de parla àrab i una lleugera baixada d'alumnat de parla catalana i castellana.

Competència lingüística del professorat i places docents amb perfil professional de l'àmbit lingüístic. Acreditacions de coneixements de les llengües.

En aquests moments de la totalitat de mestres del claustre un 30% tenen el nivell C2 de llengua catalana i el 70% tenen el C1. Aquesta dada canviarà cada curs tenint en compte que al nostre centre hi ha professorat provisional i substitut.

<u>Vincle</u>	<u>Forma Ocupació</u>	<u>Especialitat</u>	<u>Nivell C2</u>
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	LLENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS	C1
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ INFANTIL	C2
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C2
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(R) ASP.FUNC.PERIODE PR	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	MÚSICA	C2
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(I) INTERI	(IN) INTERÍ	AULA D'ACOLLIDA (P)	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	MÚSICA	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(CS) COMISSIÓ DE SERVEIS	EDUCACIÓ FÍSICA	C1
(X) LABORAL RELIGIO	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	RELIGIÓ CATÒLICA	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ INFANTIL	C2
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ INFANTIL	C2
(F) FUNCIONARI	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C2
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ INFANTIL	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	PEDAGOGIA TERAPÈUTICA	C1
(F) FUNCIONARI	(CS) COMISSIÓ DE SERVEIS	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C2
(F) FUNCIONARI	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	EDUCACIÓ INFANTIL	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ INFANTIL	C2
(F) FUNCIONARI	(CS) COMISSIÓ DE SERVEIS	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	EDUCACIÓ INFANTIL	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	LLENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS	C1
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ INFANTIL	C1
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C2
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ INFANTIL	C1
(F) FUNCIONARI	(DD) DESTINACIÓ DEFINITIVA	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(F) FUNCIONARI	(CS) COMISSIÓ DE SERVEIS	LLENGUA ESTRANGERA: ANGLÈS	C2
(F) FUNCIONARI	(PP) DESTINACIÓ PROVISIONAL	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1
(I) INTERI	(SU) SUBSTITUT	EDUCACIÓ PRIMÀRIA	C1

Places docents amb perfil professional nombre i tipologia de les places amb perfil.

A la nostra escola encara no hem perfilat cap docent amb un perfil professional.

3. OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

Fins aquest curs l'anglès és la primera i única llengua estrangera que oferta l'escola i es treballa seguint el Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

A més a més des de l'AMPA s'oferta una activitat extraescolar en aquest idioma, dues hores a la setmana de les 14.00 hores fins a les 15.00.

No es descarta l'oferta de més llengües tant en horari electiu com extraescolar si hi ha demanda i aquesta és factible, viable i validada per la comunitat educativa.

Hem de tenir present que aquest curs 2018-2019 estem immersos en una decisió de transformació en "Comunitats d'aprenentatge". En aquest context és fonamental per a l'estratègia d'una escola que pretengui esdevenir una «comunitat d'aprenentatge» apuntar cap a la plena inclusió i la participació efectiva de les famílies en els diferents espais i nivells de l'escola. Aquesta participació significativa de les famílies s'entén com un criteri de qualitat que cal tenir present en el marc de les "escoles inclusives".

4. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'US DE LES LLENGÜES

L'objectiu central de l'educació és preparar l'alumnat perquè sigui capaç de desenvolupar-se com a persona i de comunicar-se i així pugui afrontar els reptes de la societat plural i intercultural del present. Això significa que haurem d'educar els infants perquè desenvolupin aquelles competències comunicatives i lingüístiques que facin possible que tant personalment com socialment actuïn en el seu entorn. Per aconseguir-ho, plantejarem el desenvolupament integral i harmònic dels aspectes intel·lectuals, afectius i socials de la persona, entre els quals l'educació lingüística i comunicativa ocupa un lloc preferent.

En el nostre context, aquest model d'educació plurilingüe i intercultural es concreta en els següents objectius:

- ✓ Proporcionar i encaminar a l'alumnat cap a una competència plurilingüe i intercultural que garanteixi, en acabar l'educació obligatòria, un bon domini de les llengües oficials, català, castellà i de la llengua de signes catalana, si s'escau, i un grau de competència suficient en llengua anglesa, per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i de convidaure en una societat multilingüe i multicultural.
- ✓ Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua de referència i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
- ✓ Desenvolupar en l'alumnat la capacitat d'utilitzar la seva competència plurilingüe per processar informació vehiculada en diferents llengües amb l'objectiu de construir coneixement nou.

- ✓ Fer present en el centre les llengües i cultures dels alumnes d'origen estranger, afavorir-ne el reconeixement, destacar-ne el valor cultural, i promoure'n la integració educativa.
- ✓ Mantenir una actitud oberta, respectar les llengües i cultures presents en l'entorn on viuen i interessar-s'hi i respectar d'altres de més llunyanes, de les quals poden aprendre i enriquir-se personalment, malgrat no les aprenguin mai.
- ✓ I finalment, hauran de desenvolupar la competència audiovisual amb la consciència de la importància de l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació i la influència que els missatges audiovisuals i els seus llenguatges tenen en els nous sistemes de comunicació que configuren moltes de les realitats d'aquest món plural i divers.

Tenint en compte aquests objectius i d'acord amb el marc normatiu vigent, el projecte lingüístic es desenvolupa a partir dels elements constitutius següents:

1. La llengua catalana és la llengua de referència i la llengua normalment emprada en els àmbits docent, administratiu i de comunicació, i constitueixen l'eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

2. Les llengües curriculars (català, castellà i anglès) es tracten com a llengües d'aprenentatge i com a vehiculadores de continguts durant el temps lectiu i el temps escolar.

3. Les llengües no curriculars, en especial quan són llengües de l'alumnat i de les famílies d'origen estranger, tenen un paper integrador i d'equitat a través de la sensibilització, el respecte, el reconeixement i l'obertura cap a l'aprenentatge de totes les llengües.

4. L'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat d'origen estranger es desenvolupa en llengua catalana d'acord amb les mesures específiques recollides en: pla d'acollida, aula d'acollida i suport lingüístic i social. Aquests alumnes disposen d'un pla individualitzat que adapta el currículum a les seves necessitats immediates d'aprenentatge i que avalua els seus processos d'aprenentatge amb relació als objectius fixats en aquest pla.

5. Per a la resta d'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu es planifiquen les mesures i suports i es determina en el pla individualitzat quins seran els criteris mitjançant els quals s'avaluarà l'assoliment de la competència lingüística i comunicativa.

El reconeixement d'haver d'aprendre dues llengües és un privilegi que obre les portes a desenvolupar-se en una societat plural oberta a altres cultures. Aquesta obertura es reforça si considerem la nostra vinculació a Europa, per mitjà del *Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de llengües*, elaborat pel Consell d'Europa que planteja com a fita aprendre una o dues llengües estrangeres, en coherència amb la competència plurilingüe i intercultural, "la capacitat d'utilitzar les llengües amb finalitats comunicatives i de prendre part en la interacció intercultural que té una persona que domina, en graus diversos, distintes llengües i posseeix experiència de diverses cultures". És evident que així afavorirem la participació de l'alumnat en la vida escolar, acadèmica, afectiva i relacional, la transferència de coneixements entre llengües, les actituds obertes i de respecte envers la diversitat lingüística pròxima i llunyana, entesa com un dels patrimonis de la humanitat.

5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

Entenem que el domini de la competència comunicativa i lingüística és un requisit bàsic per a garantir una educació de qualitat. És el vehicle que ens permet socialitzar-nos i relacionar-nos amb les altres persones i amb l'entorn.

La llengua, tenint en compte la nostra realitat, només tindrà sentit quan passa a ser una eina funcional en el dia a dia de les persones. El procés de construcció ha d'anar més enllà de la pròpia àrea de llengua.

La competència comunicativa s'ha d'abastar des de totes les àrees del currículum i sempre amb un enfocament competencial.

Per aquest motiu el tractament de llengües passa per centrar els nostres esforços en dos aspectes:

- ✚ Ensenyar les llengües des d'un enfocament metodològic global.
- ✚ Aprenentatge competencial de les llengües.

Posarem l'èmfasi, en el treball de totes les estratègies que, amb caràcter transversal i tenint en compte les tres llengües, construeixen la competència comunicativa i lingüística, i facilita l'aprenentatge de les estructures lingüístiques, dels gèneres i les tipologies textuais en totes les seves dimensions (comprensió i producció oral i escrita).

I en un enfocament basat en qüestions no només lingüístiques, sinó també relacionades amb aspectes conceptuals i de processament cognitiu, fonamental en el tractament conjunt de les llengües en un model d'educació plurilingüe que també té en compte elements culturals.

A més a més perquè l'aprenentatge sigui significatiu i pràctic hem de passar d'aprendre llengua per acumular coneixement lingüístic a aprendre a utilitzar la llengua per comunicar, aprendre, crear i per reflexionar sobre els problemes que es presenten i els recursos necessaris per a resoldre'ls.

Si l'objecte d'aprenentatge no és només el coneixement de la llengua sinó l'habilitat per a usar-la oralment i per escrit, la reflexió gramatical s'ha de fer de manera integrada, majoritàriament, dins les tasques comunicatives, i no de manera analítica i descontextualitzada. I, tot això s'aconsegueix amb un enfocament comunicatiu i textual que:

- ✓ Proposi tasques d'aprenentatge autèntiques, és a dir, emmarcades en situacions comunicatives iguals o semblants a les de la vida fora de l'escola.
- ✓ Impliqui la realització d'activitats d'aprenentatge integrades en unitats complexes (projectes orals, de lectura i d'escriptura, tasques i seqüències didàctiques, etc.) i que exigeixen la participació activa de l'alumne, el treball cooperatiu i l'autoavaluació.
- ✓ Plantegi un treball de les llengües en tota la seva complexitat, des de totes les habilitats —interacció, escolta, parla, lectura, escriptura, interpretació— i

rendibilitzant els esforços d'aprenentatge per evitar repetir els continguts comuns en cada llengua com són les funcions —donar informació, expressar queixa o agraïment, demanar per un servei, opinar—, les tipologies textuais o els gèneres.

- ✓ Faciliti l'aprenentatge i l'ús de la llengua oferint diferents formes de representació de la informació i aprofitant les tecnologies de la informació i la comunicació.

Segons aquestes apreciacions i tenint en compte la nostra realitat i els nous projectes d'innovació, apostem...

per un tractament integrat de llengua i continguts (TILC) com a proposta metodològica orientada a ensenyar de manera integrada la llengua i els continguts en totes les àrees.

Per un criteri organitzatiu on...

el treball col·laboratiu entre el mestre tutor de l'aula (responsable de les competències bàsiques de l'àmbit lingüístic de llengua catalana i llengua castellana, de l'àmbit matemàtic, de l'àmbit coneixement del medi)

i el mestre de l'àmbit de llengua estrangera és primordial per tal de promoure un aprenentatge actiu, més profund i significatiu.

I per una organització d'aula...

que promou l'aprenentatge dialògic a partir de les interaccions, els grups interactius.

Totes les persones (vinguin i/o tinguin la cultura que sigui) tenim capacitat per interactuar. Mitjançant aquest intercanvi fomentarem l'aprenentatge, donant-li sentit i fent-lo més real, més proper i funcional. Aconseguint l'èxit de tots.

És des d'aquesta proposta metodològica i organitzativa emmarcada en un context global i inclusiva, des d'on l'Infant va conquerint, ja de ben petit, la llengua oral i escrita.

6. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS: EL CATALÀ, EL CASTELLÀ I L'ANGLÈS.

6.1. La llengua catalana, com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe.

❖ El català, vehicle de comunicació i de convivència

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. Per tant, l'escola dins d'aquest projecte lingüístic manté el català com la llengua vehicular de totes les activitats de l'escola i, especialment, de les activitats d'ensenyament i aprenentatge. A més, la llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones de la comunitat educativa.

El personal de l'escola promou que la llengua catalana sigui present no només a les activitats d'aprenentatge sinó també dinamitzarà l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre, sense discriminar altres llengües, ja que suposen un enriquiment cultural i pedagògic.

Tots els textos escrits institucionals, tant en paper, com els digitals o de les xarxes socials, passen per correcció lingüística.

6.2. L'aprenentatge/ensenyament de les llengües al Francesc Feliu

❖ De la immersió lingüística al TILC

La majoria d'alumnes que comencen a p-3 són fills/es de famílies procedents del Marroc, amb la qual cosa la immersió lingüística es produeix de forma natural a Educació Infantil i Cicle Inicial.

La immersió lingüística és un model d'ensenyament especialment adequat en contextos sociolingüístics en què una bona part de l'alumnat no té la llengua de l'escola com a llengua primera o familiar. Per aquest motiu, en els anys 80 es començaren a implementar aquests programes on la majoria de l'alumnat no coneixia la llengua vehicular.

A Educació Primària implementem el tractament integral de llengües i continguts de manera progressiva, sent més intensiva la seva aplicació a partir del cicle mitjà bàsicament perquè:

- ✓ És la continuïtat a la Immersió. Sabem que el TILC té el seu origen en els programes inicials d'immersió, en la seva formulació actual no solament resulta imprescindible en l'ensenyament i aprenentatge d'una segona llengua o d'una llengua estrangera, sinó que, a partir de la recerca més recent, va prenent forma la idea que també és l'enfocament més adient per a l'aprenentatge de la llengua vehicular principal.
- ✓ L'alumnat no catalanoparlant no es pot esperar a dominar la llengua principal d'escolarització abans d'aprendre els continguts de les matèries i, per tant, l'aprenentatge ha de ser simultani a l'adquisició de la llengua. Per tant, ajuda als alumnes a no quedar-se enrere respecte als companys autòctons.
- ✓ Alguns continguts lingüístics, cognitius i estratègics —el que anomenem llenguatge acadèmic— es treballen millor integrats en les àrees no lingüístiques que en l'àrea de llengua.
- ✓ Els continguts acadèmics de les matèries s'aprenen millor si es tenen en compte els recursos lingüístics necessaris per a adquirir-los, sigui en la llengua pròpia, en una segona llengua o en una llengua estrangera.
- ✓ Incrementa els coneixements de la llengua estrangera. L'ús de les llengües estrangeres com a llengües vehiculars per a l'aprenentatge d'altres matèries, permet obtenir una competència superior en aquestes llengües sense incrementar directament el nombre d'hores lectives.

Tots els àmbits curriculars ofereixen contextos òptims per a l'aprenentatge de la llengua en els quals aquesta s'adquireix a través de materials i tasques autèntiques, que responen als interessos i necessitats de l'alumnat, i que garanteixen la seva motivació. I, a més, diversifiquen els àmbits d'ús, respecte a les classes convencionals de llengua, i promouen

l'adquisició d'una gran varietat de gèneres textuais orals i escrits, tant des de les habilitats receptives com productives.

La llengua en l'aprenentatge, no és només un vehicle de transmissió, sinó un espai de creació de coneixement.

En aquest context de diversitat, el TILC proporciona eines al docent per adequar la resposta didàctica a la diversitat de l'aula i així atendre, en totes les matèries, les necessitats de tots els alumnes.

Simplificar el llenguatge i fins i tot proporcionar les explicacions i lectures en un registre col·loquial per facilitar la comprensió als alumnes amb dificultats no és una pràctica adequada.

Recordem que per a l'adquisició d'una llengua, al mateix nivell que un parlant nadiu, es necessiten al voltant de set anys.

Per això, per millorar el nivell de tots els alumnes en totes les matèries i també per afrontar la complexitat i diversitat inherents a qualsevol model d'educació plurilingüe i intercultural treballar la llengua des dels continguts és indispensable.

❖ **Implementació a les diferents etapes educatives**

✓ *Educació infantil*

En aquesta etapa educativa implementem la immersió lingüística fem ús del català com a llengua prioritària per a la construcció dels repertoris lingüístics i culturals de l'alumnat així com la construcció de conceptes, subratllant la pluralitat i diversitat interna de l'aula, i amb l'objectiu de garantir l'acceptació de les identitats dels alumnes i l'adquisició de competències en la llengua de socialització/escolarització. La llengua d'escolarització té un paper clau en aquesta etapa, atès que és a través seu que l'alumne construeix conceptes com el temps, l'espai, la quantitat, les mesures, etc. Per això utilitzem un repertori ampli de gèneres discursius per ensenyar-la, utilitzant-la com a eina de comunicació bàsica amb l'alumne, fent lectures de textos en veu alta, etc. de manera que els alumnes hi estiguin exposats al màxim.

En aquesta etapa també introduïm l'anglès. La introducció primerenca de la llengua estrangera és considerat un factor de qualitat, per la qual cosa s'ensenyava l'anglès des dels 3 anys. L'introduïm a través del joc, sense posar l'èmfasi en l'objectiu lingüístic. Es tracta de sensibilitzar l'alumnat envers la llengua estrangera i de motivar-ne l'aprenentatge. Convé fomentar-la a través de l'escenificació de lectures de contes, cançons, festivals, murals, pòsters, en definitiva de situacions comunicatives diverses, sobretot hàbits i rutines.

ANNEX 1: DOCUMENT TIPOLOGIES TEXTUALS

✓ *Educació primària*

En aquesta etapa, el desenvolupament de la competència lingüística de l'alumnat s'entén, tal com disposa el currículum vigent, en referència a la llengua catalana, a la castellana i a

l'anglès. La dedicació horària a tota la primària és la que s'estableix en l'annex 4 del Decret 119/2015, de 23 de juny.

No obstant això, es posa un èmfasi especial en la llengua pròpia del país, **el català**, que és la que s'utilitza majoritàriament per ensenyar els continguts. En aquest sentit, és recomanable subratllar les regularitats lingüístiques i la forma estàndard i les incorreccions lingüístiques dels alumnes, especialment en el cas dels grups d'alumnes d'incorporació tardana.

El procés **d'ensenyament de la llengua castellana** s'inicia a primer curs de cicle inicial a partir de les diferents tipologies textuals ja consensuades (contes, cançons populars, llegendes...) donant molta rellevància a la llengua oral (comprensió i expressió), per progressivament anar introduint la part escrita (comprensió lectora i expressió escrita). Actualment, i degut als resultats obtinguts en llengua castellana en les competències bàsiques dels darrers anys, l'escola va prendre la mesura d'impartir les sessions corresponents d'educació física en llengua castellana per tal de reforçar aquesta competència a nivell oral.

També comencem paulatinament a establir vincles entre la llengua catalana, la castellana i la llengua anglesa: comparació d'aspectes lingüístics i sociolingüístics o de pràctiques culturals (connectant-ho amb l'experiència pròpia dels alumnes en altres llengües i cultures). També introduïm, en les matèries no lingüístiques, petits textos en castellà i en anglès sobre temes que prèviament s'han tractat en la llengua d'escolarització, amb l'objectiu d'acostumar els alumnes a fer servir fonts d'informació plurilingües.

Es vetlla per una coherència metodològica entre el que es fa en català, en castellà i en anglès, per tant es té present, entre d'altres, evitar la repetició sistemàtica de continguts comuns a les llengües, atendre els continguts específics de cada llengua i incidir en els aspectes, les normes, els usos, que són diferencials, que presenten alguna dificultat o que li són propis.

S'apliquen els materials i orientacions que es consideren més adients a les realitats individuals (i que també tenim recollides en el document tipologies textuals).

Pel que fa **al tractament específic de l'anglès** bàsicament adoptem un enfocament comunicatiu. Es comença per les habilitats orals i, a poc a poc, es van introduint les habilitats escrites. Es reforça l'aprenentatge de l'anglès a tots els cursos a través del Projecte innovació Grup Experimental Plurilingüisme (GEP). Aquest projecte té com a objectiu :

- ✓ Ampliar el ventall de situacions comunicatives en les que les llengües estrangeres assoleixin el protagonisme adequat al llarg de l'etapa escolar.
- ✓ Fomentar la llengua anglesa com a vehicle d'ús i d'aprenentatge de continguts curriculars no lingüístics.
- ✓ Facilitar la resposta de l'alumnat als reptes culturals de la nostra societat.
- ✓ Ampliar el temps de contacte de l'alumnat amb la llengua anglesa.
- ✓ Fer ús de la llengua anglesa com a llengua vehicular en els continguts proposats.
- ✓ Potenciar la mecanització de la llengua estrangera en l'alumnat com a llengua d'aprenentatge i comunicació.

- ✓ Potenciar l'adquisició del vocabulari i les estructures lingüístiques necessàries per a l'assoliment i expressió dels continguts curriculars.
- ✓ Possibilitar l'aprenentatge dels continguts curriculars en la llengua estrangera utilitzant espais, entorns, estratègies, eines, materials i suports diversos.

Pretenem l'aprenentatge de la matèria, aprendre llengua estrangera (anglès) i començar a usar la llengua. D'aquesta manera oferirem la possibilitats als alumnes d'utilitzar la llengua de forma natural, fins al punt que s'oblidin que estan aprenent un idioma i es concentrin en l'aprenentatge de la matèria.

ANNEX 1: DOCUMENT TIPOLOGIES TEXTUALS

❖ Comunicació oral, lectura i escriptura: estratègies transversals per a l'adquisició de la competència comunicativa i lingüística global

No podem oblidar que la competència lingüística és la base de tots els aprenentatges, per tant, hem de facilitar a l'alumnat el desenvolupament de les competències necessàries per a la comunicació oral, per a la comprensió lectora i per a l'expressió escrita des de les diferents llengües.

En acabar aquesta etapa, els alumnes han de ser capaços d'expressar la seva comprensió de la realitat; relacionar-se amb persones de la seva edat i adults de tot arreu, i integrar, comprendre, valorar i comunicar els continguts i valors propis de la seva cultura en les dues llengües oficials. En el cas de l'anglès, caldrà que adquireixen la competència comunicativa bàsica que permeti expressar i comprendre missatges senzills i comunicar-se amb els altres en situacions quotidianes.

✓ *La comunicació oral*

Considerem la competència comunicativa lingüística com la base de tots els aprenentatges perquè fa possible l'accés i la gestió de la informació, la construcció i comunicació dels coneixements, la representació, interpretació i comprensió de la realitat i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta. En base a això, s'ofereix un entorn estimulant perquè la curiositat, el coneixement i la creativitat ajudin al desenvolupament lingüístic.

La competència oral és prioritària perquè és la forma inicial d'introducció a la llengua. El domini de la llengua oral és fonamental per a vehicular el pensament, s'ha de treballar sempre i des del començament de l'escolaritat.

Es dedica una proporció significativa del temps a parlar, escoltar, entendre i conversar. Es promou la reflexió prèvia a l'expressió, per tal de millorar l'autoconeixement i també per preparar l'alumnat a saber expressar-se amb autonomia, coherència i efectivitat. Partim de la premissa que escoltar i parlar del que s'ha d'escriure millora la qualitat dels escrits dels infants.

Per aquest motiu vam fer la formació interna de centre, *Escriure a l'escola: parlar per escriure*. Un itinerari que ens va portar a l'acord que l'expressió oral havia d'ocupar una part important al llarg de les diferents fases del procés d'escriptura, a partir de la conversa organitzada i sistemàtica.

Perquè els alumnes puguin desenvolupar-se adequadament cal incorporar l'ensenyament i l'aprenentatge de l'oralitat de manera sistemàtica.

Cal preparar l'alumnat per als dos tipus de discursos existents:

- ✓ El discurs produït per una sola persona, com en el cas d'una xerrada, lectura en veu alta, descripcions, exposicions o un recital de poesia.
- ✓ I per al discurs plurigestionat, és a dir, quan hi intervenen diferents persones que intercanvien contínuament els papers d'emissor i receptor del missatge: converses de grup, debats a partir d'un tema seleccionat prèviament, entrevistes, grups interactius, tertúlies dialògiques,...

Aquesta última, s'ha implementat aquest curs escolar, des de primer fins a sisè, una sessió setmanal. Es preveu fer-la extensiva a l'educació infantil. És una actuació educativa d'èxit avalada per la comunitat científica internacional amb el Projecte Includ-ed. Està comprovat científicament que el resultat i l'impacte de les tertúlies literàries dialògiques són els següents:

- Milloren totes les competències lingüístiques.

- Es desenvolupa el pensament crític, la capacitat augmentativa, la reflexió i s'aprèn a dialogar entre iguals a partir de diferents interpretacions d'un text.

- Dimensió instrumental i connexió amb altres àrees del currículum.

- Treball de les emocions i dels sentiments reflexionant sobre ells i aprenent a verbalitzar-los.

Tanmateix, sabem que l'aprenentatge de la llengua oral i la seva evolució no es produeixen de manera natural. Molts dels components de la competència oral només es podran aprendre si algú els ensenya directament i, alhora, dona l'oportunitat de participar en situacions comunicatives que en requereixin l'ús. Els alumnes, tots sols, només desenvolupen una forma discursiva, la conversa, i encara amb limitacions; el desenvolupament de la competència oral pot aturar-se cap als sis o set anys si no es participa en activitats i situacions comunicatives en les quals hi hagi persones més expertes.

D'altra banda, no es pot traçar una separació precisa entre el llenguatge oral i l'escrit: hi ha escrits per a ser dits i orals per a ser escrits i ambdós són imprescindibles per a la construcció de coneixements.

La majoria de textos escrits produïts pel nostre alumnat, s'exposen oralment a la resta de companys d'escola. Són escoltats en alguns actes per tota la comunitat educativa.

✓ **La lectura**

Cal entendre la lectura com el domini d'un conjunt d'estratègies que permeten als alumnes comprendre els textos i emprar-los per accedir a la informació, reflexionar-hi i generar coneixement i aprenentatge significatiu.

Aprendre a llegir ha de ser, a part d'una activitat cognitiva, una activitat social impregnada d'interaccions entre el docent i els companys.

Per aprofundir en aquest apartat vam realitzar la FIC, *La lectura a l'escola. Ensenyament i aprenentatge de la lectura (3-12 anys)*. Aquest itinerari ens va portar a prendre acords al voltant de tres eixos: *Aprendre a llegir* (habilitats lectores), *Llegir per aprendre* (adquirir coneixements) i el gust per llegir (motivació i plaer).

- ✓ *Aprendre a llegir* (L'aprenentatge de la lectura com a desenvolupament de la capacitat de llegir, de comprendre i d'interpretar textos): L'assoliment de les habilitats funcionals bàsiques de lectura correspon a educació infantil i al cicle inicial de l'educació primària i és on es prenen les mesures de suport necessàries amb els alumnes que hi presenten dificultats. En aquests cicles, els alumnes tenen oportunitat d'experimentar el reconeixement dels mots en la lectura per dues vies: la lèxica (reconeixement global dels mots) i la fonològica (desxifrat, lletra a lletra). Respectem les diferents etapes lectores (no diferenciada, diferenciada, logogràfica, alfabètica i ortogràfica). Correspon als altres cicles continuar el treball de les estratègies lectores, adaptades a les necessitats de cada moment. Una bona competència lectora implica, doncs, saber llegir, comprendre i interpretar textos en diversos formats (continu, discontinu, mixt i múltiple) i suports (text imprès i text electrònic).
- ✓ *Llegir per aprendre* (L'ús de la lectura per a l'aprenentatge): Els alumnes, al llarg del cicle mitjà i cicle superior, han de desenvolupar la seva responsabilitat en l'aprenentatge i tenir la capacitat d'utilitzar la lectura com a eina per a l'accés a la informació, la descoberta i l'ampliació de coneixements, és a dir, el paper de la lectura en l'adquisició dels continguts de totes les àrees i de les habilitats i destreses necessàries per localitzar, avaluar, usar i comunicar la informació de forma efectiva. Per tant, dins d'aquest eix hi ha la lectura per a l'estudi (llegir a les àrees) i el que s'ha anomenat també la competència informacional, en la qual es distingeixen a la vegada tres àmbits: la cerca de la informació, el tractament de la informació i la comunicació de la informació. Per a un bon desenvolupament de la competència informacional l'escola aposta de manera integrada i vinculada per l'ús tant de la biblioteca escolar com de les Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement (TAC) i els materials i eines específics que tant l'una com l'altra disposen.
- ✓ *Gust per llegir*. S'adquireix desenvolupant l'hàbit lector i fomentant la lectura sistemàtica en qualsevol suport, amb un objectiu personal lligat a la motivació i el plaer. Implica que s'hagi assolit un bon nivell de competència lectora, la possibilitat de fer una lectura en llibertat i que el centre promogui i faciliti contextos lectors. Per aquest motiu vam acordar potenciar les tertúlies dialògiques, la biblioteca d'aula i de l'escola i incorporar una plataforma digital, Legiland, que promou el gust per la lectura i millora la comprensió lectora.

La lectura s'introdueix progressivament des de l'educació infantil a partir del treball del nom i es treballa de forma sistemàtica i continuada a través de les diferents àrees, des de la lectura de contes fins a novel·les o d'altres textos.

A part de la lectura al voltant de les àrees curriculars, també potenciem la lectura autònoma, la lectura compartida (lectura per part del mestre, lectura en veu alta i dramatitzacions per part de l'alumnat, padrins lectors,...) i la lectura guiada.

✓ **L'escriptura**

L'expressió escrita és la capacitat d'utilitzar l'escriptura com una activitat que permet comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat. És una activitat que permet participar en situacions comunicatives diverses, en les quals sempre hi ha una intencionalitat i un context: escrivim per demanar informació, per transferir coneixement, per intentar convèncer, per comunicar sentiments i vivències, per gust.

La planificació de l'aprenentatge de l'expressió escrita té en compte les necessitats comunicatives de l'alumnat en els diferents nivells.

Tractem de manera integral la llengua en totes les àrees. Per aquest motiu vam realitzar la FIC, *Escriure a l'escola: escriure des de les àrees*. Al llarg d'aquest itinerari vam reflexionar sobre l'ensenyament i l'aprenentatge de l'escriptura tenint en compte els continguts propis de cada àrea.

Es parteix del principi que l'ensenyament i l'aprenentatge de l'expressió escrita comença a educació infantil, abans que els infants dominin el codi escrit, i continua al llarg de tota la vida.

Els nostres objectius van ser:

- Millorar el nivell d'escriptura de l'alumnat.
- Unir esforços de tot el professorat per tal de ser més eficients pel que fa a l'ensenyament de l'escriptura.
- Relacionar els continguts i els criteris d'avaluació del currículum en relació a l'escriptura des de les àrees.
- Consensuar criteris i pràctiques sobre l'escriptura.

Vam unificar el treball de l'escriptura, tenint en compte les tres llengües, a partir de les **tipologies textuais** fent una gradació del treball de les diferents tipologies textuais des de p3 fins a 6è. També vam recollir un document en el qual es reflecteix com es podria treballar cada tipologia textual (a nivell oral, escrit i lectura). De la mateixa manera es va seqüenciar el coneixement i funcionament de la llengua: gramàtica, ortografia, morfosintaxi,...

Tot aquest procés té la finalitat que els alumnes siguin capaços d'expressar les seves idees, vivències, sentiments amb fluïdesa, seguretat, amb un ordre, amb personalitat aportant riquesa a l'escriptura.

L'aprenentatge de l'escriptura es planteja a partir de textos significatius o propers als alumnes. També es planteja situacions d'escriptura col·laborativa, on el mestre modela les habilitats, les estratègies i els coneixements que es necessiten perquè l'alumne esdevingui competent com a escriptor.

Som conscients que un escriptor competent ha de dedicar temps a pensar abans d'escriure, planificar, organitzar idees, seleccionar la informació interessant i la més rellevant per començar a produir. Redactar el text i revisar-ho en funció de la situació comunicativa, del context, del destinatari, de l'objectiu que es tingui i de les convencions i normes gramaticals. Escriure en diferents formats i suports, paper i digital, textos continus i

discontinus, però sempre de manera coherent, cohesionada i d'acord amb les convencions de la llengua.

En l'àmbit escrit, cal exigir al màxim la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical dels treballs de l'alumnat, en funció del seu nivell i de les seves característiques personals.

Per aquest motiu en el procés de l'escriptura seguim una base d'orientació on l'alumnat segueix unes pautes:

- ✓ Es busca la raó i el motiu pel qual s'ha d'escriure un text.
- ✓ Se segueix una base d'orientació, en la que es fa una pluja d'idees, s'elabora seguint una estructura i es millora utilitzant els recursos, carpeta ortogràfica, gramàtica...
- ✓ Es fa l'autoavaluació i la coavaluació en base als criteris d'avaluació .
- ✓ I finalment es fa l'exposició davant el públic al que va dirigit.

Tenim molt present que l'objectiu d'aprendre a escriure és poder transmetre tot allò que es vol fer saber i fer-ho saber a diferents receptors. A la nostra escola volem compartir els textos elaborats amb la resta de companys dins de l'aula i de la resta de la comunitat educativa. L'alumnat escriu textos funcionals, textos que són creats per a ser escoltats.

Cal tenir present que, per adquirir aquesta competència, resulta clau la pràctica habitual. S'aprèn a escriure tot escrivint, de manera que cal trobar els moments dedicats a l'expressió escrita i la seva millora.

Igualment, cal fer un èmfasi especial en els elements clau de l'aprenentatge de l'escriptura, establint elements per a la coordinació entre les diferents llengües i les diferents etapes educatives i compartint amb els mestres i professors dels centres els temes clau de l'aprenentatge i de la didàctica de l'escriptura estructurats a partir dels continguts següents: aprenentatge inicial de l'escriptura, funcionalitat de l'escriptura, procés de composició d'un text, les propietats textuais i la reflexió sobre la llengua, l'escriptura a les àrees/ matèries i l'escriptura creativa i literària, i coordinant la planificació i l'avaluació de l'escriptura en les llengües que s'ensenyen al centre i en les diferents àrees curriculars.

6.3. Afavorir l'aprenentatge de llengües a través de les TIC (per revisar)

En els darrers anys les tecnologies aplicades a l'educació han anat adquirint un paper cada cop més rellevant. Tots aquests avenços contribueixen a millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge, i tenen efectes positius en totes les àrees i matèries. En l'àmbit de l'aprenentatge de llengües, però, l'aprenentatge assistit per ordinador mereix una atenció especial. El concepte "aprenentatge de llengua assistit per ordinador" és ampli i es refereix a qualsevol contingut, instrument, entorn i eina de comunicació de caràcter digital que es pot utilitzar com a suport a l'aprenentatge:

- ✓ Vídeos, animacions, webquestes, podcasts, webcasts, articles digitals...
- ✓ Entorns virtuals on els alumnes es comuniquen amb parlants d'altres llengües a través de correu electrònic, fòrums, xats, xarxes socials i conferències de veu i vídeo.

- ✓ Eines lingüístiques: aplicacions per a mòbil, programari per treballar aspectes específics de la llengua (fonètica, pronunciació, vocabulari, gramàtica, anàlisi sintàctica) i que poden incloure funcions de reconeixement de la parla.
- ✓ Entorns virtuals d'aprenentatge que faciliten la comunicació entre professor i estudiant o bé ofereixen oportunitats d'aprenentatge entre iguals.
- ✓ Jocs digitals i en línia.
- ✓ Etc.

L'aprenentatge assistit per ordinador inclouria també els cursos en línia, les pissarres interactives, els porta-folis, els corpus lingüístics i els diccionaris electrònics, els sistemes de tutorització virtual, els correctors gramaticals i els traductors automàtics, les eines de reconeixement de la parla i les xarxes socials, sempre que l'ús que se'n faci dins l'aula tingui un objectiu clar d'aprenentatge.

Tot i que hi ha poques evidències científiques sobre l'impacte positiu de l'ús de la tecnologia per a l'adquisició de la competència lingüística, alguns estudis evidencien beneficis de caràcter general per a l'aprenentatge: per exemple, els jocs digitals ajuden a desenvolupar el pensament crític de l'alumne; les eines de reconeixement de la parla són útils per millorar la pronunciació i l'expressió oral; la participació en xats i fòrums permet usos reals i complexos de la llengua, etc. Totes aquestes eines comparteixen el fet de facilitar l'accés a la llengua objecte d'aprenentatge i a la seva cultura, d'incrementar-ne el temps d'exposició i d'oferir oportunitats de comunicació i, per tant, de pràctica i ús de la llengua que s'està aprenent. A més, cal no oblidar l'impacte positiu de l'aprenentatge assistit per ordinador en la motivació de l'aprenent.

El cert és que els aprenents d'avui es troben més exposats que mai a les llengües, cosa que afavoreix el desenvolupament de la seva competència plurilingüe. Sens dubte, un dels factors que més contribueix a l'exposició a les llengües és la consolidació de la societat digital. Internet, i el medi digital en general, són una font inesgotable d'exposició als idiomes que incrementa les possibilitats d'entrar-hi en contacte i, en conseqüència, d'aprendre'ls.

Més enllà de les possibilitats de navegació lingüística que ofereix la xarxa, Internet ofereix també una gran quantitat d'informació sobre les llengües, cosa que facilita l'adquisició de coneixements declaratius, també necessaris per fer créixer el plurilingüisme. D'altra banda, en els darrers anys han anat apareixent plataformes digitals específicament dissenyades per aprendre llengües. Sense menystenir els inconvenients que sovint presenten aquests entorns (qualitat desigual dels continguts, activitats excessivament centrades en processos memorístics, descontextualització, etc.), l'avantatge de participar-hi és que s'obté una exposició ràpida i fàcil a una comunicació real (amb mitjans orals i escrits, amb components d'àudio i vídeo, amb xats i fòrums...) que contribueixen, tal com dèiem abans, a augmentar la motivació dels aprenents i el desig de comunicar-se.

Com hem vist, l'entorn digital vehicula també una gran quantitat de materials o recursos d'aprenentatge. En aquest sentit, destaquen els recursos educatius oberts (REO): materials digitalitzats oferts de manera lliure i oberta perquè els educadors, estudiants i autodidactes els utilitzin en ensenyament, aprenentatge i recerca.

El medi digital ofereix, doncs, un ventall ampli i divers de recursos per a l'aprenentatge de les llengües i de qualsevol altra matèria. Però aquest aprenentatge necessita una condició

prèvia: competència tecnològica, informacional i digital suficient per treure el màxim partit de les oportunitats potencials d'aprenentatge de l'entorn digital.

En aquest context, el paper del docent és clau, tant per assessorar l'alumne en l'ús eficient d'eines tecnològiques i de continguts digitals per a l'aprenentatge de la llengua estrangera, com en el sentit d'ensenyar-li a destriar el material més adient entre els milers de possibilitats i a saber treure el màxim profit de totes les oportunitats d'aprenentatge incidental que ofereix el món digital.

6.4. Continuitat i coherència entre cicles i nivells

La nostra escola es divideix en 4 cicles: Educació Infantil (de p3 a p5), Cicle Inicial (1r i 2n), Cicle Mitjà (3r i 4t) i Cicle Superior (5è i 6è).

L'escola disposa d'espais per consensuar i coordinar els principis metodològics que orienten l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum (comprensió i producció oral i escrita), per acordar els usos i estructures lingüístiques que s'han d'emprar, els gèneres i les tipologies textuals i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

En aquest sentit, existeixen els següents espais de treball:

- ✓ Reunions de cicle a Infantil, Inicial, Mitjà i Superior en les quals es fa una valoració dels criteris metodològics, activitats, recursos i criteris d'avaluació acordats.
- ✓ Reunions de traspàs d'informació quan es canvia de grup o cicle.
- ✓ Comissions de treball específiques entre tutor i mestre que imparteix l'anglès per acordar actuacions concretes envers el tractament integral de les llengües i els seus continguts.
- ✓ Comissió pedagògica on vetlla per la continuïtat entre els diferents cicles. També es revisa els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat i es valoren els agrupaments diversos (tallers, racons, treball en grup, treball cooperatiu, grups interactius... que possibilitin el progrés dels aprenentatges), plans de treball, atencions individuals,... acordats a la CAD.
- ✓ Trimestralment, es reuneix la Comissió de la Diversitat formada pel Psicòleg de l'EAP, l'equip directiu i la Mestra d'Educació Especial per tal de valorar i adequar l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials i a l'alumnat nouvingut.
- ✓ Es disposa de protocols per el traspàs d'informació de l'alumnat de primària a secundària. Es fan tres reunions entre el professorat de CS-2 i el professorat de l'INS per preparar els deures d'estiu, per parlar de temes que afecten a les escoles adscrites a l'INS i per fer el traspàs d'informació dels alumnes de CS-2, a fi de curs.

7. AVALUACIÓ per revisar

L'avaluació es valora com un indicador del procés tant de l'ensenyament com de l'aprenentatge de la llengua. Es fa avaluació contínua del grau d'assoliment de les competències, per tal de prendre consciència del progrés i mantenir un ritme progressiu.

S'avalua la llengua en totes les seves dimensions, per la qual cosa es prioritza el treball per tasques i els instruments són molt diversos, com per exemple, lectures, treballs,

exposicions orals, comprensió oral i escrita, converses, expressions escrites, literatura, dramatitzacions o exercicis i proves d'ortografia i gramàtica.

S'incideix en reforçar l'autoconfiança i l'autoconeixement oferint una visió de la seva evolució partint de les seves pròpies produccions anteriors. S'intenta no fer explícit el resultat a nivell grupal. Es respecta els escrits i produccions dels infants, donant valor als esborranys i fent les correccions i valoracions oportunes per part del mestre per tal de presentar una nova proposta, promoure l'autoavaluació i la pròpia correcció o la correcció entre iguals.

Així, a partir del mes de maig es passen proves a partir de P5. Les **proves** són:

- P5: Prova Teberosky: lectura i escriptura, relacions i resolució de problemes.
- 1r : Prova comprensió lectora, escriptura i quinzet.
- 2n: Prova competencial de llengua catalana i de matemàtiques.
- 3r:
- 4t: Prova de competències bàsiques de llengua catalana, castellana i anglesa i matemàtiques.
- 5è: Prova competencial de llengua catalana, castellana i anglesa i de matemàtiques.
- 6è: competències bàsiques (departament).

S'analitzen els resultats (fortaleses i febleses). Les febleses són el punt de partida per començar a treballar al següent curs.

L'AUTOAVALUACIÓ

Competència aprendre a aprendre: Autoavaluació: L'alumne per poder avançar ha de tenir consciència de les seves dificultats i les seves habilitats, proposar-se fites i maneres de com superar-se. Per això caldrà acompanyar a l'alumne en tot moment en els seus processos d'ensenyament i aprenentatge, establint els criteris d'avaluació d'una manera compartida i fent-los visuals, retornant oralment els diferents punts de vista sobre la seva autoavaluació i la mirada que els mestres tenen.

COM HO TRANSMETEM A LES FAMÍLIES

- Ressaltar amb les famílies aspectes per transmetre calma i confiança. Viure l'avaluació com una fotografia del moment actual, conscient que on avui hi ha una dificultat no té perquè ser-hi en un futur pròxim.
- Si el resultat encara no és bo, posar l'èmfasi en la millora i evolució que s'hagi donat. Acompanyar a la família donant pautes per poder reforçar determinats aspectes a casa.

8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT: ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT

En parlar de les mesures i dels suports adreçats a l'alumnat estranger, cal distingir, en primer lloc, entre els alumnes nouvinguts que acaben arribar i els que fa més temps que s'han incorporat al sistema educatiu a Catalunya, però que encara necessiten ajuts complementaris.

Hem de tenir en compte que durant les primeres etapes d'estada a l'escola, l'alumne de procedència estrangera desenvolupa la competència conversacional i el llenguatge acadèmic. Aquests dos aprenentatges es fan en paral·lel, però el procés per adquirir la competència en el llenguatge acadèmic és molt més llarg que el que es necessita per assolir una competència conversacional. Així doncs, els alumnes d'origen estranger necessiten més temps per adquirir el domini acadèmic que per parlar correctament la llengua de l'escola, el català.

El llenguatge acadèmic s'adquireix quan l'alumne ja ha començat a estructurar la nova llengua, és capaç de referir-se a objectes o situacions no presents, participa en les converses amb varietat d'interaccions i confegeix petits textos tant orals com escrits. En aquest moment, ja pot enfrontar-se a activitats més contextualitzades en continguts curriculars.

Tenint en compte aquestes premisses, en el primer cas, l'atenció a l'alumnat d'origen estranger s'articula en un itinerari que comença amb l'acollida inicial, continua amb l'aula d'acollida i, un cop assolida la competència comunicativa conversacional, s'implementa amb suports lingüístics i actuacions inclusives a l'aula ordinària, de manera que es garanteixi la igualtat d'oportunitat i l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

En el segon cas, s'aborda des de l'aula ordinària amb suports lingüístics i actuacions inclusives.

En ambdós casos es pot elaborar i aplicar un pla individualitzat on es determina les mesures i suports que necessita cada alumne per accedir al currículum així com els criteris d'avaluació. En aquest document es reflectirà el moment d'arribada de l'alumne, el nivell acadèmic en el moment de la incorporació i el progrés en l'aprenentatge. Es dissenya de manera coordinada entre el tutor/a AO (aula ordinària) i el tutor/a AA (aula d'acollida) i/o mestre EE (educació especial). **La psicopedagoga de l'EAP dona suport al professorat i al centre educatiu en la resposta a la diversitat de l'alumnat i en relació als alumnes que presenten NEE, així com a les seves famílies. Mitjançant les reunions de la CAD es determinen els alumnes amb NEE.**

✓ **Acollida inicial**

En l'acollida inicial s'ha de buscar la manera d'aconseguir que els primers contactes siguin positius i que ajudin a disminuir la sensació de desarrelament i d'inseguretat davant d'una situació desconeguda.

La comunicació afectiva és un element fonamental, així com la capacitat d'empatia del docent, les expectatives positives que es puguin tenir sobre l'alumne, el compromís amb la inclusió i la percepció de vàlua que té de la diversitat cultural i lingüística.

Una de les claus de l'èxit de l'acollida i l'escolarització de l'alumnat nouvingut és que tothom sigui conscient que tant l'acollida com l'atenció a l'alumnat d'origen estranger és

cosa de tota la comunitat educativa i no únicament dels professionals que hi puguin tenir una actuació més directa.

L'instrument més adequat per organitzar l'atenció inicial als nous membres de la comunitat educativa és el Pla d'Acollida, que defineix els processos a seguir per posar-lo en pràctica i l'estructura organitzativa que permetrà plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, i que no quedi restringida a un primer contacte o trobada inicial.

✓ **L'aula d'acollida**

L'aula d'acollida ha de ser una aula oberta, que promogui l'aprenentatge de la llengua en el context d'una escola inclusiva. I ha d'adaptar el currículum a les necessitats d'aprenentatge en funció de les característiques de cada alumne.

Tanmateix, cal deixar clar, que el tutor de referència de l'alumne és el de l'aula ordinària. En aquest sentit, és molt important la coordinació entre el tutor de l'aula d'acollida i el tutor de l'aula ordinària. Tot i això, el tutor de l'aula d'acollida juga un paper destacat en l'atenció a l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'ensenyament de la llengua, com en els aspectes emocionals i els relacionats amb l'àmbit escolar i social.

La funció de l'aula d'acollida és proporcionar als alumnes nouvinguts la competència comunicativa inicial necessària per relacionar-se en l'àmbit escolar i, posteriorment, per assolir el llenguatge acadèmic i atendre els aspectes emocionals, relacionals i d'integració social i escolar que són igualment indispensables per garantir el seu èxit acadèmic i la seva adaptació.

Al llarg del curs, a l'Aula d'Acollida, s'han realitzat una sèrie d'activitats relacionades amb diferents temes de la vida quotidiana. Cada tema s'ha iniciat amb una làmina visual a partir de la qual es copsaven els coneixements previs de l'alumnat i es formulava una pregunta relacionada amb el tema que l'alumnat havia d'anar contestant. Tot aquest material s'ha anat penjat a l'aula.

Per tal d'assolir les diferents habilitats lingüístiques s'han portat a terme:

- **Activitats de comprensió oral** basades en l'escolta activa de gravacions d'àudio de persones de diferents nacionalitats i de contes d'arreu del món.
- **Activitats d'expressió oral** basades en la memorització de vocabulari, poemes i cançons i en l'exposició oral de jocs de rol.
- **Activitats de comprensió lectora** basades en la lectura de petits textos de diferents tipologies (endevinalles, poemes, contes, ...) i preguntes relacionades amb el text.
- **Activitats d'expressió escrita** basades en activitats d'estructuració lingüística i en l'escriptura de textos breus amb diferents finalitats (llistats, diàlegs, recull dels propis sentiments, notes d'agraïment o felicitació,...).

✓ **Suport lingüístic i actuacions inclusives**

Una vegada incorporats a l'aula ordinària, és important continuar proporcionant suport lingüístic ja que encara necessiten ajuts específics per assolir els continguts curriculars. Al marge que hi pugui haver algun docent que tingui una dedicació més específica, com

potser el mestre/a d'AA, és imprescindible que tots els docents apliquin estratègies de suport i que s'estableixi una dinàmica de cooperació entre tots els membres de l'equip docent.

Aquest suport lingüístic també va adreçat a aquests alumnes que tenen limitacions en el domini de la llengua vehicular necessari per accedir als aprenentatges, i aquells alumnes que no poden seguir amb normalitat els continguts curriculars que els impedeixin assolir l'èxit educatiu.

La forma organitzativa que adoptem per proporcionar suport als alumnes es centra bàsicament en la distribució adequada de tots els recursos humans dels quals disposem per tal d'aconseguir, el màxim de temps possible, com a mínim, dos docents a l'aula i així emprar mesures com racons, tallers, desdoblaments en grups heterogenis, apadrinament lector... i l'aplicació d'actuacions d'èxit pròpies de les Comunitats d'Aprenentatge, les tertúlies literàries dialògiques i els grups interactius.

Aquesta última imprescindible per a l'alumnat nouvingut o amb suport lingüístic ja que...

El suport emocional, relacional i de pertinença que necessiten els alumnes és imprescindible. En aquest sentit, és bàsic facilitar la implicació de les famílies i crear escoles realment inclusives que incorporin l'educació intercultural per a tots els alumnes fent present la diversitat lingüística i cultural en les activitats curriculars i en l'entorn escolar.

A més, hem de tenir present que tota la recerca coincideix en el fet que es necessiten anys per dominar una llengua: de dos a tres per comunicar-se en situacions de conversa informal i de cinc a set per fer-ho en contextos acadèmics.

9. COOPERACIÓ EDUCATIVA

Actualment el Francesc Feliu forma part de dues propostes educatives innovadores per tal de donar resposta a les necessitats de l'escola, dues iniciatives que reflexa la nostra mirada envers l'educació i responen a l'ideari del nostre projecte educatiu de centre, el Pla Educatiu d'Entorn del Baix Segrià i les Comunitats d'Aprenentatge.

La primera és una proposta de cooperació educativa entre el Departament d'Ensenyament i els diferents ajuntaments que engloba la zona Baix Segrià (Soses, Aitona, Seròs, Maials, la Granja d'Escarp i Massalcoreig) amb la participació de les diferents entitats de l'entorn, es forma xarxa que treballa de forma col·laborativa, amb l'objectiu de contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana en un marc de respecte a la diversitat lingüística i cultural.

La segona, **que ja hem anat fent referència al llarg d'aquest document** són les Comunitats d'Aprenentatge, un projecte de transformació social i cultural basat en l'aplicació d'aquelles actuacions educatives d'èxit (AEE) de les quals s'ha demostrat científicament que milloren el rendiment educatiu i la convivència. Impliquen totes les persones que, de forma directa o indirecta, influeixen en l'aprenentatge i el desenvolupament dels infants, incloent-hi mestres, familiars, membres d'associacions i organitzacions veïnals i locals i persones voluntàries. Ja hem iniciat la transformació, partim d'un somni d'escola en el qual tota la comunitat educativa i l'entorn participem de manera igualitària, l'objectiu és convertir les

dificultats en possibilitats i millorar les expectatives d'èxit educatiu de tots els alumnes: superar el fracàs escolar i enfortir la convivència.

✓ **El Pla Educatiu d'Entorn**

Quines actuacions promovem i Quines activitats portem a terme

1.- MILLORA DEL RENDIMENT ESCOLAR:

- Actuacions orientades a proporcionar recursos per a l'acceleració dels aprenentatges i altres accions positives adreçades a tot l'alumnat tenint especial cura dels infants amb dificultats.

Activitats:

- Taller de suport a l'estudi, la Biblioteca tutoritzada.
- . Impuls a la lectura: maletes viatgeres, conta contes (animació lectora), apadrinament lector.
 - Suport d'acollida als infants de P3.
 - Creació d'una borsa de voluntariat per tal de portar a terme grups interactius.

- Actuacions orientades cap a les seves famílies. Es important assenyalar que un factor clau per a l'èxit acadèmic són les expectatives de les famílies vers l'èxit dels seus fills. En aquest sentit, doncs, també cal oferir oportunitats i espais a les famílies per reflexionar sobre el seu paper en l'èxit escolar dels fills.

Activitats :

- Xerrades i/o conferències organitzades per l'AMPA..

2.- PROMOCIÓ DE LA COHESIÓ SOCIAL

- Incentivació i suport de diferents tipus d'activitats de lleure que fomentin la interacció i la convivència. En aquest sentit, cal tenir especial cura en no articular una doble oferta d'activitats, vinculada a sectors socials diferenciats, i cal tenir l'equitat i la cohesió com a punt de mira.

Activitats:

- Coneixement del patrimoni paisatgístic i cultural de l'entorn més proper d'Aitona.
- El seminari primària-secundària dins l'àrea d'educació física promou una trobada anual entre els diferents infants de 6è del Baix Segrià amb els alumnes de 1r d'Eso de l'institut de Seròs per tal de desenvolupar activitats esportives.
- Trobada anual dels alumnes de 4t de primària de les diferents escoles que formen part del PEE per tal de conèixer l'entorn dels diferents municipis.

- Vetllar per garantir que la llengua catalana, en un marc plurilingüe, sigui la llengua d'ús social com a element d'equitat i cohesió, sense oblidar que en la defensa de la nostra llengua hi ha el respecte i la defensa de totes les llengües que arriben al nostre país. Fer present la diversitat de llengües que coneixen les persones de la comunitat educativa és un enriquiment que afavoreix la sensibilització per la diversitat lingüística, facilita els ponts entre les persones de diverses procedències i obre noves oportunitats professionals.

Activitats

- Xerrades i/o conferències
- Promoure cursos de català per a les famílies del centre.
- Donar a conèixer les associacions culturals de persones novingudes presents al poble.

- Organitzar classes de llengües d'origen obertes a tot l'alumnat (en procés).
- Participar a l'escola de les activitats que es fan el dia de les llengües maternes.

10. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ (està sense revisar)

10.1. Organització dels usos lingüístics

10.1.1. Llengua del centre

Tal i com hem comentat a l'inici, el català és llengua vehicular de l'escola, tant pel que fa a les activitats docents com d'esbarjo, serveis, administratives i de projecció externa. El centre segueix el mateix criteri a l'hora de publicar els rètols, els cartells i la decoració general de l'edifici. Aquest acord és respectat per tothom (la qual cosa no és obstacle perquè, segons l'activitat, hi hagi algun tipus de cartell o comunicat en alguna altra llengua).

10.1.2. Documents de centre

Tota la documentació acadèmica i de gestió escolar és en llengua catalana. Els documents de l'escola es revisen periòdicament i se'n fa l'actualització, si s'escau. El personal docent així com el conjunt de la comunitat educativa té accés i coneix els documents, els quals té a l'abast tant en format paper com a la xarxa de l'escola. Hem ampliat la difusió de la informació mitjançant l'ebando (una aplicació que es descarrega al mòbil i es converteix en un mitjà ràpid, que ens permet fer arribar la informació, amb una màxima brevetat de temps a les nostres famílies).

10.1.3. Ús no sexista del llenguatge

El centre educatiu té en compte el criteri de no utilitzar un llenguatge sexista en tots els documents i altres escrits que publica. Com a punt de partida i principi general, cal remarcar i tenir present que en català, com en moltes altres llengües, la forma masculina d'un terme representa, a més del gènere masculí, la forma genèrica o no marcada, amb la qual es fa referència als dos gèneres. No obstant això, en determinats contextos o en determinats documents, es pot utilitzar simultàniament les dues formes de gènere, amb l'objectiu de fer palesa la realitat dels dos gèneres i de permetre que tant homes com dones se sentin plenament reflectits.

Així mateix, el professorat treballa amb l'alumnat per evitar tota mena d'estereotips i sigui crític davant dels continguts de risc que denigren les persones per qualsevol perjudici.

Dins de la mateixa línia, es promourà la prevenció de conductes abusives, sexistes i discriminatòries i es fomentarà la no agressivitat i el respecte en les relacions interpersonals.

10.1.4. Comunicació externa

L'escola utilitza la llengua catalana en les seves comunicacions (actes, comunicats a les famílies, informes,...) i en la relació amb el Departament, l'Ajuntament i altres institucions, empreses i particulars amb les que contacta, sempre que siguin residents en l'àmbit

lingüístic català. Quan es requereixi, se li fa una traducció de la informació a la seva llengua, si és possible.

10.1.5. Llengua de relació amb les famílies i l'entorn

Per normativa, les comunicacions amb les famílies, tant a nivell escrit com oral, es fan sempre en català, sense perjudici que en moments puntuals i de comunicació directa, es facin en altres llengües, per tal de facilitar la comunicació, especialment amb famílies nouvingudes.

No podem oblidar que l'acollida de les famílies nouvingudes passa per una bona comunicació, la qual cosa ha de facilitar la integració a la comunitat educativa. És per això que el centre aplica les mesures de traducció convenientes en qualsevol situació que així ho requereixi. Si es demana rebre la informació escrita en castellà es faran els comunicats bilingües català/castellà.

10.1.6. Educació no formal

10.1.6.1. Serveis d'educació no formal i activitats extraescolars

El centre ha de vetllar perquè els serveis d'educació no formal, servei d'escola matinerana (si fos el cas), menjador, les activitats extraescolars,... emprin el català com a llengua vehicular. Els professionals responsables s'adrecen sempre en català a l'alumnat, excepte en aquelles activitats que són en anglès.

S'han establert, per part del centre educatiu, els mecanismes oportuns per facilitar el seguiment, la coordinació i l'avaluació de les actuacions que s'hi refereixen.

10.1.6.2. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El centre prioritzarà en la contractació d'activitats extraescolars que les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc).

Atès el punt anterior, per a les activitats extraescolars (activitats d'educació no formal de l'AMPA, tallers d'estudi assistit i altres activitats del PEE, Esport a l'escola, etc.) cal tenir en compte la contractació d'empreses que usin el català i, doncs, segueixin els mateixos criteris que estableix el projecte lingüístic (i així ho indiquin als monitors). La llengua vehicular entre aquestes persones responsables i l'alumnat que participi en les activitats ha de ser el català (tot i que hi pot haver excepcions justificades, com ara visites i excursions fora de l'àmbit lingüístic català).

10.2. El pla de formació de centre en temes lingüístics

L'equip educatiu promou activitats formatives d'acord amb el seu pla de formació, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents amb el criteri d'afavorir una millor atenció a la diversitat de l'alumnat. Aquesta formació també té en compte les necessitats en competències lingüístiques de tot l'alumnat. Cada curs es fa un sondeig sobre les necessitats de formació a nivell de centre. La formació en centre és una bona eina per a cohesionar el treball en equip dels docents, introduir noves metodologies de treball i adaptar i millorar les que es fan servir. A l'escola s'ha prioritzar els temes lingüístics. S'han fet diferents formacions al centre per poder

tractar la llengua oral i la llengua escrita i arribar a un consens a l'hora de seguir una metodologia comuna.

10.3. Projectes d'innovació

En tot projecte d'innovació hi ha un treball més o menys implícit de la llengua. Actualment l'escola està portant a terme els següents projectes d'innovació educativa :

- Els dos abans citats "Comunitat d'aprenentatge". Grups interactius (treballant les estructures lingüístiques i les relacions entre iguals) i les Tertúlies literàries dialògiques (per a l'enriquiment en la competència lingüística). I Pla Educatiu d'Entorn del Baix Segrià.
- Projecte d'anglès. GEP (es treballa el càlcul mental en anglès a tota la primària)
- Projecte de Robòtica. Llenguatge de programació.
- Projecte de música : "En clau de sol fa", Llenguatge musical relacionat amb l'aprenentatge de violí.
- Escacs.
- Educació física en llengua castellana. (amb l'objectiu de fomentar l'ús oral d'aquesta llengua).
- Projecte Steam.

10.4. Biblioteca escolar

La biblioteca escolar és un espai de dinamització de moltes d'aquestes activitats que possibiliten l'assoliment d'aquestes competències. La composició del fons de la biblioteca escolar respon als nivells educatius de l'alumnat i preveu la diversa tipologia dels seus usuaris. La llengua dels documents és preferentment la catalana, però també té en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. El fons es manté actualitzat. La dinamització de la biblioteca escolar, a càrrec d'una comissió, comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats per al foment de la lectura.

La Biblioteca està disponible a l'hora d'esbarjo i, durant les hores de classe, s'hi pot anar amb el grup classe, prèvia reserva horària.

Algunes de les activitats que es porten a terme per fomentar la lectura i l'aprenentatge són:

- Apadrinament lector de 1r fins a 6è (carnet d'apadrinament).
- Préstecs de llibres de la biblioteca de l'escola a l'alumnat de primària per animar a la lectura.
- Préstecs de llibres de la biblioteca de l'aula o del centre a l'alumnat de cicle inicial on fan una fitxa de seguiment i d'autoavaluació (lectòmetre) .
- Dinamitzar activitats per Sant Jordi (autors a l'aula, conta- contes,...)
- Posar-se en contacte amb les editorials per veure les novetats i anar ampliant el fons de la biblioteca.
- ...

10.5. Projecció del centre

L'escola té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar informació adreçada a l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, trets d'identitat, informació de sortides, activitats extraescolars, serveis, participació en projectes, associació de pares i mares...

La pàgina web és un recurs compartit per equip docent i no docent i s'han establert els mecanismes adequats per mantenir-la constantment actualitzada. La llengua vehicular del lloc web és el català i vetllem perquè tot allò que s'hi publiqui passi per correcció tècnica i lingüística.

10.6. Xarxes de comunitats virtuals i noves tecnologies

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitats virtuals i entorns virtuals d'aprenentatge, en les quals intervenen el professorat (per intercanviar informació, experiències, recursos o intercanvis amb altres centres), l'alumnat (per treballar aspectes relacionats amb el currículum) i les famílies (bloc de l'AMPA, comunicacions entre família i escola).

El centre ha introduït de manera progressiva de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i els mitjans audiovisuals a les aules. Suposen un recurs bàsic per a l'aprenentatge de les llengües. Actualment disposem d'un canó projector amb connexió a internet i utilitzem llibres digitals en algun curs.

10.7. Intercanvis i mobilitat

Les sortides, colònies, viatges i intercanvis creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural.

El claustre considera que els alumnes que participen en projectes que potencien la seva competència lingüística tenen, d'altra banda, més recursos i estratègies per accedir als altres aprenentatges.

L'escola demana treballar en programes com ERASMUS. Des de la comissió d'informàtica en l'escoles, es treballa perquè així es compleixi. Es decideix amb claustre les persones que estaran disposades en participar activament en aquest projecte anual.